

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
JIZZAX VILOYAT PEDAGOGLARNI YANGI METODIKALARGA
O'RGATISH MILLIY MARKAZI

"ANIQ VA TABIIY FANLAR METODIKASI" KAFEDRASI

"PEDAGOGIK TA'LIM, INNOVATSION G'OYALAR VA
TEXNOLOGIYALARNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARINI
YARATISH VA UNI AMALIYOTGA JORIY ETISH"

Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiyasi

(2023-yil, 15-iyun)

MATERIALLARI

"CREATING THE SCIENTIFIC AND THEORETICAL BASE OF
PEDAGOGICAL EDUCATION, INNOVATIVE IDEAS AND
TECHNOLOGIES AND THEIR IMPLEMENTATION INTO PRACTICE"

International scientific and practical online conference

(June 15, 2023 y)

MATERIALS

«СОЗДАНИЕ НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ БАЗЫ
ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ, ИННОВАЦИОННЫХ ИДЕЙ И
ТЕХНОЛОГИЙ И ИХ ВНЕДРЕНИЕ В ПРАКТИКУ»

Международная научно-практическая онлайн-конференция

(июня 15, 2023 г.)

МАТЕРИАЛЫ

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI**

**JIZZAX VILOYAT PEDAGOGLARNI YANGI METODIKALARGA
O'RGATISH MILLIY MARKAZI**

"ANIQ VA TABIIY FANLAR METODIKASI" KAFEDRASI

**"PEDAGOGIK TA'LIM, INNOVATSION G'OYALAR VA
TEXNOLOGIYALARNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARINI YARATISH VA
UNI AMALIYOTGA JORIY ETISH"**

**Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn konferensiyasi
(2023-yil, 15-iyun)
MATERIALLARI**

**"CREATING THE SCIENTIFIC AND THEORETICAL BASE OF
PEDAGOGICAL EDUCATION, INNOVATIVE IDEAS AND
TECHNOLOGIES AND THEIR IMPLEMENTATION INTO PRACTICE"**

**International scientific and practical online conference
(June 15, 2023 y)
MATERIALS**

**«СОЗДАНИЕ НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ БАЗЫ
ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ, ИННОВАЦИОННЫХ ИДЕЙ И
ТЕХНОЛОГИЙ И ИХ ВНЕДРЕНИЕ В ПРАКТИКУ»**

**Международная научно-практическая онлайн-конференция
(июня 15, 2023 г)
МАТЕРИАЛЫ**

JIZZAX – 2023

Innovatsion texnologiyalarga boy bo'lgan hozirgi kundagi ta'lim jarayonida muhandis-pedagog "Loyiha" metodini qo'llashi uchun topshiriqlarni ishlab chiqishi, loyiha ishi dars rejasiga kiritishi, topshiriqni ta'lim oluvchilarning imkoniyatlariga moslashtirib, ularni loyiha ishi bilan tanishtirishi, loyihalash jarayonini kuzatib turishi va topshiriqni mustaqil bajara olishlarini ta'minlanishi muhim masalalardan biridir. Shuni ta'kidlab aytib olish kerakki, hozirgi zamon o'quvchisi dars jarayonida shunchaki tinglovchi emas, balki asosiy rolda bo'lish kerakligini o'zida ham ko'rib turibmiz. Bu degani ta'lim beruvchi "rejissyor", ta'lim oluvchi esa "aktiyor" vazifasini bajarishi va bugungi kun talabi ekanidan dalolatdir.

Foydalangan adabiyotlar ro'yhati:

1. M. Xoshimova. "Ta'limda loyihalar bilan ishlash" o'quv moduli slaydi, T.: Avloniy nomidagi XTXQTMOHM, 2020.
2. T. G'afforova. Boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, O'quv qo'llanma, -T.: Tafakkur, 2011.

ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB TABIIY FANLARNI O'QITISH

Kuychiyeva Mo'jizaxon Abdumannobovna

Andijon viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi p.f.d(PhD) dotsent

Annotatsiya. Tabiiy fanlarni o'qitishda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning texnologik asoslari asoslari yuzasidan fikrlar keltirilgan. Tabiiy fanlarni o'qitishda ijodkorlik faoliyatini rivojlantirishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyatga molik qismlariga ham e'tibor qaratilgan.

Tayanch so'zlar: Zamonaviy texnologiyalar, ijodkorlik faoliyati, qobiliyat, pedagogik asoslar, metodik asoslar, muhit, axborot texnologiyalar.

МЕТОДОЛОГИЯ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Куйчиева Зарнигорхон Абдуманнобовна - 2 курс Магистр педагогического института Андижанской области.

Абстрактный. Представлены взгляды на педагогические и теоретические основы развития творческой активности студентов повышения квалификации в условиях дистанционного образования. Также уделяется внимание важным сторонам развития творческих способностей обучающихся в условиях дистанционного обучения.

Ключевые слова: Дистанционное образование, творческая деятельность, способности, педагогические основы, теоретические основы, среда.

Tabiiy fanlari o'qitish jarayonida ta'lim mazmunini yoritish mobaynida talabalarga ta'sir ko'rsatish va o'ziga xos ijtimoiy-psixologik muhitni vujudga keltirishi mutaxassis o'qituvchi tomonidan olib boriladigan pedagogik faoliyati texnologiyalarga bog'liq bo'ladi.

Pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonini tashkil etishda pedagogik faoliyat natijasi sifatida oldindan ko'zlangan maqsadni amalga oshirishga mo'ljallangan loyiha asosida vujudga kelgan ma'lum bir pedagogik faoliyat tizimini amaliyotga joriy qilish texnologiyasi sifatida qaraladi. Ushbu pedagogik tizim esa faoliyat davomida pedagogik ta'lim metodlari, vositalar hamda jarayonlar inikosidir.

Ta'lim jarayonida pedagogik texnologiyalaridan foydalanishning samaradorligi, natijadorligini baholash ham muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari pedagogik texnologiyalardan foydalanishning pedagogik asoslarini tashkil etishda vaqt taqsimotiga alohida e'tibor berish lozim. Sababi loyiha tuzilayotganda o'qitishning barcha xususiyatlari: uning mazmun-mohiyati, tuzilishi, o'qitish shakllari, metodlari va vositalarini hisobga olgan holda aniq reja asosida ishlab chiqish tavsiya etiladi.

Pedagogik texnologiya negizida o'qitish samaradorligini aniqlashga yordam beruvchi mezonlar mavjud bo'lib, ular quyidagilarni tashkil etadi.

- shaxsning shakllanish faoliyatida ta'lim – tarbiyani rivojlantirish jarayonini o'zida aks ettira olish;

- o'zida zamonaviy innovatsion fan va texnika darajalarini namoyon etishi;
- talabaning psixologik yosh xususiyatini ishlab chiqish jarayonidagi g'oyalarga mos kelishi;
- zarur bo'lgan axborotlar bilan to'liq boyitish;
- o'quv jarayonida metodlar va vositalardan umumli foydalana olish;
- ta'limni ko'rgazmalilikka hamda tizimlilikka e'tiborni kuchaytirish;
- ta'lim vositalaridan umumli foydalanish;
- talabalarni mustaqil ish faoliyatiga jalb qilish kabilardir.

Hozirda biologik ta'lim jarayonida quyidagi pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanilmoqda.

1. Tabiiy fan fanini o'qitishda didaktik o'yin texnologiyalaridan keng foydalanish;
2. Tabiiy fandan muammoli vaziyatlar, muammoli metodlar orqali muammoli o'qitish texnologiyalaridan foydalanish;
3. Tabiiy fan mazmunini yoritishda muammoli ta'lim texnologiyalarini qo'llash orqali faoliyatni tashkil etish;
4. Talabalar bilan hamkorlikda o'qitish faoliyatini uyg'unlashtirib, hamkorlikda o'qitish texnologiyalaridan keng foydalanish;

5. Mahsus loyihaga asoslangan ta'lim bu - loyihalash texnologiyasi hisoblanadi.

Tabiiy fan yo'nalishi talabalarini bilish faoliyatini oshirish, ta'lim samaradorligiga erishish yo'llariga olib boruvchi ta'lim texnologiyalarining o'ziga xos xususiyatlari mavjud bo'lib, ular yordamida ta'lim maqsadiga tezroq yetish mumkin. Bundan tashqari pedagogik texnologiyalar o'rgatish, hamkorlikni vujudga keltirish kabi funksiyalarni ham amalga oshiradi [1; 116-b.].

Darslarida foydalaniladigan mavzu modullarga ajratiladi va har bir qismda o'quv topshiriqlari tuziladi. Shu o'quv topshiriqlari asosida modul savol-javob o'tkaziladi va xulosa chiqariladi. Har bir modulni o'zlashtirish jarayoni talabalarining yaxlit bilish faoliyati sanaladi, darsni yaxlit tashkil etilishi ko'zda tutilgan talabalarining o'quv faoliyati mavzu bo'yicha ajratilgan modullarga muvofiq holda o'quv faoliyati elementlaridan tashkil topadi. Agar darsda o'rganiladigan mavzu mazmunini 4 ta moduldan iborat bo'lsa, 4 ta o'quv faoliyati elementidan tashkil topadi. Xulosa qismi qo'shilsa modul dasturida 5 ta o'quv bo'ladi [2; 17-22-b.]. O'qituvchi shu asosda modul dasturini tuzadi.

Modulli o'qitishning mohiyati - ta'lim oluvchi mustaqil tayyorgarlik ko'radi. Bu o'quv dasturini bajarish uchun harakatlar rejası, axborotlar majmuasi, o'qitish natijalariga erishish bo'yicha aniq metodik tavsiyanomalar bo'lishi zarur.

Modul dasturlarini tuzishda quyidagilarga e'tibor berish zarur:

1. Modul dasturining maqsadni aniqlashritish.

Chingiz aytmatov ijodini interaktiv metodlar asosida o'rganish <i>Tursunova Shaxzoda Toir qizi, Muxtarova Shahnaza</i>	324
Fizika Fanining Fanlarga Bog'lanishida Zamonaviy Pedagogik Texnologiyalardan Foydalanish <i>Nigora Almaxamatovna Egamkulova</i>	328
Geometriya fanini o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish texnologiyasi va samaradorligi <i>Xoltosheva Farog'at Karimovna</i>	332
Проблема дня <i>Huusanov Shakkim Tyrabovich</i>	336
Innovative teaching foreign languages <i>Nishanov Sh.T</i>	337
Ўзбекистон таълим тизимида кластер шaroитида "иқтисодий билим асослари" фанини ўқитишнинг афзалликлари ҳусусида <i>Rasulov Akbarjon Nohmatovich</i>	339
Pragmatika tushunchasining tarjima-dagi talqini <i>Eshitayeva Dildora Kakharovna</i>	341
Tarjima jarayonida pragmatik tamoyillar moslashuvi <i>Eshitayeva Dildora Kakharovna</i>	343
Jizzax viloyatida muzeylar faoliyatining shakllanishi va voqea tarixini o'rganishda muzeylarning ahamiyati <i>Ahmedjanov Norpulat</i>	346
Tarix darslarida didaktikaning ahamiyati <i>Sulaymonova Shaxsanum, Mirzayeva Nigora Erkin qizi</i>	350
Развитие профессиональных компетенций будущего учителя истории <i>Исмаилова Аиша Улубекевна</i>	352
Harfiy san'atlarning qo'llanilishi va ahamiyati <i>Sattorova Sabogul To'xtayev qizi, Myrdinova Arafat Urmovna</i>	355
Таълим жараёнида замонавий талаблар асосида таъхил этиш заҳурати <i>Мирзайева Сайёра Тоҳировна</i>	357
Учинчи ренессансдаги маънавий ислохотларда жалдчилик илмий меросининг ўрганилиши <i>Норматов Отабек</i>	359
Таълим тизимида янги педагогик технология ва инновацион гоялар <i>Бўриев Бобонор Турсулолович, Рафиев Ботиржон Мунавварович</i>	362
Zoologiyaga oid mavzularni o'qitishda o'quvchilarda tadbirkorlik elementlarini shakllantirishning ta'lim va tarbiyaviy roli <i>Tuxtop'latova N.I</i>	365
Botanika darslarida o'quvchilarni tadbirkorlikka yo'llash orqali bilish faolliklarini oshirish metodikasi <i>N.I.Mirzaeva</i>	369
Molekular biologiya fanini o'qitishda masala va mashlardan foydalanish orqali ta'lim sifatini oshirishda foydalanishining pedagogik asoslari <i>Jumayev Sirojiddin Zafarovich</i>	371
Methodology of teaching the geogebra section of mathematics <i>Axmedova Zamiraxon Allayorovna</i>	375
Darslarni tashkil etishda ta'lim texnologiyalardan foydalanish yo'llari <i>Karimqulov Solijon</i>	380
Zamonaviy ta'lim texnologiyalardan foydalanish tabiiy fanlarni o'qitish <i>Kuychiyeva Mo'jitaxon Abdumannobovna</i>	381
Masofaviy ta'lim muhitida malaka oshirish tinglovchilarining ijodkorlik faoliyatlarini rivojlantirishda axborot kommunikatsion texnologiyalardan foydalanish	384